Evropský parlament
2014-2019

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2018/0318(NLE)

25.10.2018

***

NÁVRH DOPORUČENÍ

k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření dohody mezi Evropskou unií a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií o postavení jednotek při činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Bývalé jugoslávské republice Makedonii
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Bodil Valero

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření dohody mezi Evropskou unií a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií o postavení jednotek při činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Bývalé jugoslávské republice Makedonii
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

(Souhlas)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (COM(2018)0611),

– s ohledem na [návrh dohody mezi Evropskou unií a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií] (XXXXX/2018),

– s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 77 odst. 2 písm. b) a d), čl. 79 odst. 2 písm. c) a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (C8-0000/2018),

– s ohledem na čl. 99 odst. 1 a 4 a čl. 108 odst. 7 jednacího řádu,

– s ohledem na doporučení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A8-0000/2018),

1. uděluje souhlas s uzavřením dohody;

2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států a Bývalé jugoslávské republiky Makedonie.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

a. Souvislosti

Účelem navrhovaného rozhodnutí Rady je schválit Dohodu mezi Evropskou unií a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií o postavení jednotek při činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Bývalé jugoslávské republice Makedonii, jak je uvedeno v nařízení (EU) č. 2016/1624 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži.

Výše uvedené nařízení stanoví různé možnosti spolupráce mezi agenturou a třetími zeměmi. Koncepce dohody o postavení jednotek má poskytnout právně závazný rámec pro činnost agentury, na jehož základě by členové jednotek mající výkonné pravomoci byli vysíláni na území třetí země. V čl. 54 odst. 4 nařízení (EU) 2016/1624 se výslovně stanoví, že v případech, kdy je plánováno nasazení jednotek evropské pohraniční a pobřežní stráže ve třetí zemi k činnostem, při nichž budou mít příslušníci těchto jednotek výkonné pravomoci, nebo v případech, kdy to jiné činnosti ve třetích zemích vyžadují, uzavře Unie s dotčenou třetí zemí dohodu o postavení jednotek.

Účelem dohody o postavení jednotek je pokrýt všechny aspekty, které jsou nezbytné pro provádění činností agentury ve třetích zemích. Zejména by v ní měl být vymezen rozsah operace, občanskoprávní a trestní odpovědnost a úkoly a pravomoci vyslaných příslušníků dotčených jednotek. Dohody o postavení jednotek by měly rovněž zaručit bezvýhradné dodržování základních práv a vytvoření zvláštních mechanismů pro podávání stížností, které budou použity v případě, že během těchto operací dojde k porušení základních práv.

Dohoda o postavení jednotek s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií je druhou dohodou uzavřenou na základě jednání se třetí zemí v rámci jednání o dohodě o postavení jednotek, která byla zahájena se zeměmi západního Balkánu.

b. Postoj zpravodajky

Zpravodajka se domnívá, že uzavření formálních, právně závazných dohod v rámci spolupráce se třetími zeměmi má na rozdíl od uzavření neformálních pracovních ujednání zásadní význam pro zajištění transparentnosti, veřejné kontroly a demokratického dohledu nad touto spoluprací. Veškeré dohody uzavřené mezi Evropskou unií a třetími zeměmi o činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž by však měly být pečlivě zváženy, měly by mít přidanou hodnotu a měly by být naprosto nezbytné a přiměřené z hlediska účelu a obsahu.

Uzavření dohody o postavení jednotek má tudíž zásadní význam nejen pro zajištění transparentnosti a odpovědnosti operativní spolupráce mezi Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž a třetími zeměmi, ale také pro zajištění jasného rámce pro spolupráci se třetími zeměmi v oblasti správy vnějších hranic EU. Dohoda o postavení jednotek by měla zajistit rovněž ochranu základních práv a klást důraz na povinnost členů jednotky plně ctít základní práva a svobody, včetně pokud jde o přístup k azylovému řízení, lidskou důstojnost, zákaz mučení, nelidského a ponižujícího zacházení, právo na osobní svobodu, zásadu nenavracení a zákaz hromadného vyhošťování, práva dítěte a právo na respektování soukromého a rodinného života, které spadají do oblasti působnosti dohody.

Dále by měly systematicky stanovit povinnost zavést a uplatňovat účinné mechanismy pro podávání stížností v oblasti základních práv v souladu s čl. 72 nařízení (EU) 2016/1624, které by zajistily možnost nápravy v případě porušení základních práv, k němuž došlo při provádění operací v rámci této spolupráce.

V zájmu usnadnit v budoucnu funkční a řádné zahájení provozu agentury, pokud jde o spolupráci se třetími zeměmi, je třeba v budoucích dohodách plně zohlednit bezvýhradné dodržování základních práv, ochrany údajů a soukromí. Je třeba vždy zahrnout uspokojivý právní status členů jednotek a jasná pravidla týkající se trestní, občanskoprávní a správní odpovědnosti, aby byla zajištěna příslušná odpovědnost. Pokud jde o budoucí jednání o dohodách o postavení jednotek, zpravodajka vyzývá Komisi, aby před zahájením jednání vždy provedla posouzení lidských práv/základních práv dané třetí země a neprodleně o výsledku tohoto posouzení informovala Evropský parlament.

Pokud jde o vývoj nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži v oblasti spolupráce se třetími zeměmi, zpravodajka zdůrazňuje, že je důležité zabránit rozšíření rozsahu spolupráce se třetími zeměmi nad rámec těch třetích zemí, které sdílejí vnější pozemní hranici s členským státem, v souladu s mandátem agentury podporovat členské státy při správě vnějších hranic EU.

S ohledem na uzavření nadcházejících dohod o postavení jednotek se třetími zeměmi zpravodajka vyzývá Komisi, aby urychleně zpřístupnila a zveřejnila všechny dokumenty, které Parlament potřebuje k tomu, aby mohl vykonávat svou institucionální činnost a iniciovat příslušné postupy souhlasu podle čl. 99 odst. 1 a 4 a čl. 108 odst. 7 jednacího řádu, včetně návrhů znění dohody o postavení jednotek před jejím uzavřením. To by zajistilo transparentnost a řádnou veřejnou kontrolu těchto dohod a dohled nad nimi.

Zpravodajka se domnívá, že navrhovaná dohoda o postavení jednotek je v souladu se vzorovou dohodou o postavení jednotek, která je uvedena ve sdělení Komise o obsahu a ustanoveních, jež by měli být součástí konečné dohody.

Vzhledem k tomu, že tato dohoda vstupuje do prováděcí fáze, Parlament žádá, aby Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž neprodleně informovala Evropský parlament o činnostech vykonávaných v rámci provádění dohody o postavení jednotek, a připomíná agentuře její povinnost zahrnout do svých výročních zpráv hodnocení spolupráce se třetími zeměmi v souladu s čl. 54 odst. 11 nařízení (EU) č. 2016/1624.

Zpravodajka s ohledem na výše uvedené skutečnosti doporučuje, aby Parlament návrh rozhodnutí Rady podpořil.